

MERCURY

МЕРКУРИ МЕТОДОЛОШКИ ВОДИЧ – ДОДАТАК Бр. 2

МЕРКУРИ Студије случаја

Co-funded by
the European Union

MSK:

ART+INN

Студије случаја пројекта МЕРКУРИ нуде драгоцен увид у изазове са којима се суочавају млади погођени траумом, кључну улогу омладинских радника у пружању подршке и иновативне стратегије које се користе за унапређење њиховог предузетништва и потенцијала за запошљавање. Ове студије случаја приказују локалне праксе засноване на драмској терапији које су успешно укључиле младе људе у активности везане за запошљавање. Оне служе као узорни модели који се могу прилагодити и имплементирати не само у партнерским земљама, већ иу земљама ЕУ и широм света.

1. СТУДИЈЕ СЛУЧАЈА – ПОЉСКА

МЕРКУРИ – ПОЉСКА СТУДИЈА СЛУЧАЈА I

Истраживање случаја	
Наслов студије случаја	ДА ПРИЧАМО, КАКО ГОВОРИМО О РОДУ
Земља у којој је спроведена студија случаја	Пољска
Ко је био имплементатор студије случаја?	Курдибанек Фондацион
Извор студије случаја: (линк, веб страница итд.)	https://www.kurdibanek.com/vp-central/uploads/2022/09/gender_brochure-1.pdf
Циљна група активности	Млади из осам земаља: Македоније, Румуније, Португала, Литваније, Грчке, Турске, Бугарске и Пољске
Који је проблем решен предузетом радњом?	Увођење политике родне равноправности, чији је циљ подизање свијести о проблемима родне неравноправности на друштвеном нивоу.
Шта је био циљ предузете активности?	Оспособљавање учесника обуке методом Форум театра као средством за покретање важних друштвених питања у јавној дебати. Посебно када је у питању родна неравноправност и сексуална оријентација.
Опис студије случаја укључујући коришћене методе.	<p>Форум театар је позоришна метода коју је креирао бразилски редитељ Аугусто Боал. Овај метод укључује стварање сценске ситуације угњетавања. Форум театар је активност која јача позицију дискриминисаних група, у овом случају родне дискриминације.</p> <p>Учесници радионице су радили на четири сценарија, од којих је сваки претпоставио проблем родне и сексуалне дискриминације.</p> <p>Сценарио је изграђен према одређеним правилима. Претпоставља увођење протагонисте који се бори са датим проблемом. Уводи се и лик антагонисте, што код протагонисте појачава осећај беспомоћности и немоћи. Публика је такође врста глумца који има право да прекине представу да интервенише и промени првобитне претпоставке у сценарију како би помогао протагонисти да реши проблем. Водитељ емисије је такозвани Џокер, који модерира дијалог између емисије и публике.</p> <p>Током рада креирана су четири сценарија који су претпостављали проблеме: дефинисање сексуалне</p>

	<p>оријентације, угњетавање у породици, угњетавање у вези и угњетавање у школи.</p> <p>Сваки комад из представа представљен је два пута. Први пут глумци играју претпостављени сценарио. Џокер затим позива гледаоце на сесију форума током које се расправља о ставовима и поступцима ликова. Током другог извођења, гледалац има право да прекине извођење и предложи решење проблема дате сцене.</p>
<p>Опис позитивних ефеката/резултата активности</p>	<p>Током осам дана радионица настале су четири представе, од којих је свака покренула дебату о сложености људског бића, која се састоји од женских и мушких елемената. Резултат је редефинисање појма достојанства и поштовања, као и превенција и подизање свести о проблему родне и сексуалне дискриминације.</p> <p>Отворени простор за дијалог омогућио је учесницима да размене интеркултурална искуства у вези са разумевањем неједнакости на основу пола и сексуалне оријентације.</p> <p>Учесници су били опремљени алатима методе Форум театра, тако да сада могу да популаришу ову методу и делују у различитим областима друштвених проблема који произилазе из потреба локалних заједница.</p>
<p>Закључци из имплементације (нпр. наиђени проблеми и научене лекције)</p>	<p>Примена методе Форум театра има позитивне последице у виду: отвореног дијалога, дискусије о друштвеним питањима, редефинисања друштвених проблема, јачања емпатије.</p>

МЕРКУРИ – ПОЉСКА СТУДИЈА СЛУЧАЈА II

Истраживање случаја	
Наслов студије случаја	Стратегије преживљавања
Земља у којој је спроведена студија случаја	Пољска
Ко је био имплементатор студије случаја?	Театар 21/Инклузивни уметнички центар
Извор студије случаја: (линк, веб страница итд.)	https://teatr21.pl/projekti/strategie-przetrvania/
Циљна група активности	Глумци и глумице Театра 21 – особе са Дауновим синдромом и аутизмом
Који је проблем решен предузетом радњом?	Због избијања пандемије корона вируса 2020. године, многи људи су били лишени посла и могућности за развој. Једна од професионалних средина одсечених од могућности самоостварења била је глумачка професија.
Шта је био циљ предузете активности?	Циљ пројекта је био стварање могућности за рад и развој групе људи који сарађују са Театром 21. Због недостатка могућности стационарног рада, глумци и глумице су кренули у потрагу за новим позоришним језиком који би могао да користи простор интернета. .
Опис студије случаја укључујући коришћене методе	<p>Између марта и јуна 2020. године, пробе позоришне групе су се преселиле у потпуности онлајн. Тим, заједно са редитељкама Јустином Виелгус и Јустином Собцзик, почео је да истражује онлајн простор. Заједно су тражили нови језик позоришног израза који би испунио задатке као што су самоостварење уметника и квалитетан дијалог са гледаоцем.</p> <p>Састанци су организовани једном недељно. Поред стандардне обуке глуме, учесници су изнели своја размишљања о концепту изолације. Затим су радили на свом раду у области глуме, музике и графичког израза. Уз помоћ Магдалене Ћазарцзик и Љукасз Сосински, креирано је осам појединачних уметничких изјава у вези са концептом изолације.</p>

	<p>Уметници су били принуђени да развију потпуно нове језике комуникације са гледаоцем, који су се разликовали од стандардних средстава која су свакодневно користили на сцени.</p>
<p>Опис позитивних ефеката/резултата активности</p>	<p>Осам видео етида насталих током пројекта и даље се може погледати на сајту организатора. Одликују их разлике због изабраног облика изражавања (дневник, фото-емисија, песма, песма, бајка) и експресивност која проистиче из индивидуалне осетљивости сваког ствараоца.</p> <p>Етиде се могу посматрати у међусобном дијалогу или као појединачни искази. Овај пријем на више нивоа омогућава вам да уђете у још дубљи дијалог са креаторима и водите унутрашње дебате о болном осећају изолације.</p>
<p>Закључци из имплементације (нпр. наиђени проблеми и научене лекције)</p>	<p>Период пандемије приморао је ствараоце да потраже нови језик и простор изражавања. Чини се да је најтеже дефинисати форме и пронаћи праву платформу за дијалог. Видео етида је један од могућих облика по избору креатора, који не мења мноштво могућности које нуди Интернет.</p> <p>Приступачност је такође кључна. Нуђење културе путем Интернета није тако ефикасно као стандардне методе. Популаризација ове форме, а самим тим и њено оплемењивање у смислу приступачности, квалитета и комуникације, може развити нови позоришни тренд, потребан иу временима када изолација више није тако озбиљна.</p>

МЕРКУРИ - ПОЉСКА СТУДИЈА СЛУЧАЈА III

Истраживање случаја	
Наслов студије случаја	БЕКСТВО ИЗ СВЕТА
Земља у којој је спроведена студија случаја	Пољска
Ко је био имплементатор студије случаја?	Позориште Гдиниа Гловна
Извор студије случаја: (линк, веб страница итд.)	https://www.teatrgdiniaglovna.pl/aktualnosc/escape-world/
Циљна група активности	Људи који излазе из кризе бескућништва. Млади одрасли улазе у самосталан живот.
Који је проблем решен предузетом радњом?	Истраживања из 2019. године показују да се преко 30.000 људи бори са кризом бескућништва у Пољској. Више од 80% овог броја су мушкарци.
Шта је био циљ предузете активности?	Превенција кризе бескућништва, повећање емпатије и друштвене свести о проблему и помоћ људима који се опорављају од кризе да се врате финансијској независности.
Опис студије случаја укључујући коришћене методе	<p>11 учесника пројекта „Слобода – ка активности људи у опасности од бескућништва” уз помоћ драматурга Мариуша Бабицког израдио је позоришни сценарио. Овај сценарио је заснован на сећањима и искуствима учесника који су изашли из кризе бескућништва. Током првог месеца рада, учесници пројекта су изградили веома личну структуру позоришног израза.</p> <p>Преостала два месеца рада била су посвећена изградњи представе, која је произашла из претходно припремљеног сценарија. Под надзором професионалне редитељке Малгоржате Полаковске и професионалног кореографа Пшемислава Јуревича, глумци су изградили драмску и кореографску структуру.</p> <p>Премијера представе одржана је у јуну 2019. на сцени позоришта Гдиниа Гловна. На крају су се на сцени појавила три глумца.</p> <p>Ток представе је илустровао тешкоће превазилажења кризе бескућништва. Сценографија је користила структуру која имитира кавез, а ликови су покушавали да нађу излаз из овог чудног затвора.</p>

	<p>На крају сазнајемо да им је излаз све време био на располагању. Питање је да ли ће то искористити?</p>
<p>Опис позитивних ефеката/резултата активности</p>	<p>Позоришни пројекат испуњава превентивне претпоставке, повећава друштвену свест о проблему, обликује и јача емпатију.</p> <p>Пре свега, ова врста пројеката је фантастична платформа за помоћ људима у кризи бескућништва као алат за осамостаљивање.</p> <p>Храброст учесника пројекта да причају о сопственим искуствима захтева додатну пажњу. Таква размена дијалога са људима којима је бескућништво тешко замисливо, може да ојача осећај саосећања, односно хуманости.</p>
<p>Закључци из имплементације (нпр. наиђени проблеми и научене лекције)</p>	<p>Чини се да су пројекти које реализује Магдалена Полаковска, а везани за превазилажење кризе бескућништва, преко потребан облик помоћи људима у кризи. И сама Магдалена Полковска признаје да људи из пројекта који је претходио Есцапе Ворлд већ живе као самосталне особе.</p> <p>Реализација оваквих пројеката носи огромну друштвену вредност, али и вредност за појединца. Фокусира се на човека као појединца, са његовим светом и његовим слабостима које мора да превазиђе.</p> <p>Спремност за борбу може бити проблем.</p>

МЕРКУРИ – СТУДИЈА СЛУЧАЈА ПОЉСКЕ IV

Истраживање случаја	
Наслов студије случаја	Сребреница
Земља у којој је спроведена студија случаја	Пољска/ Босна и Херцеговина
Ко је био имплементатор студије случаја?	Фондација Јубило
Извор студије случаја: (линк, веб страница итд.)	http://jubiloproject.com/srebrenica-pl/
Циљна група активности	Жене и деца погођени траумом Балканског рата.
Који је проблем решен предузетом радњом?	Године 1995. у Сребрници се догодио масакр који је однео животе преко 8.000 муслимана босанског порекла, углавном мушкараца и дечака. Овај масакр се сматра најгорим у Европи од Другог светског рата. Као резултат тога, многе жене и деца пресељени су у бивше логоре УН.
Шта је био циљ предузете активности?	Пројекат је имао за циљ да створи осећај сигурности код жена и младих људи погођених траумом рата. Користећи корист од размене групних културних добара, жене су такође могле да пронађу мир који произилази из сећања из детињства.
Опис студије случаја укључујући коришћене методе	<p>Фондација Јубило отпутовала је у Босну и Херцеговину како би учествовала у маршу мира (Марш мира) у знак сјећања на масакр. Марш је ишао планинским путевима које користе избјеглице из Републике Српске. 110 км и 3 дана пешачења - толико је трајао марш.</p> <p>По доласку до одредишта – Меморијалног центра Сребрница – почела је свечана сахрана у муслиманском обреду, током које су сахрањени недавно идентификовани остаци жртава масакра.</p> <p>Захваљујући овом искуству, излагачима је било лакше да разумеју контексте и искуства будућих учесника радионице. Концепти жалости и губитка постали су кључни елемент у разумевању потреба циљне групе.</p> <p>Радионица је протекла на следећи начин:</p>

	<p>Фокус је био на вежбама које подстичу отвореност у моторичком изражавању користећи вежбе Аштанга јоге. Вежбе су биле подржане задацима везаним за цртање и музику. Важан елемент радионица био је фокус на етничко и културно музичко богатство које долази из Босне. Песме су укључивале босанске успаванке, које су давале прилику да се осети укусу детињства. Успаванке су такође део важног елемента живота жене – мајчинства.</p> <p>Пројекат је архивиран у облику кратког документарног филма.</p>
<p>Опис позитивних ефеката/резултата активности</p>	<p>Ослобађање од патње, чак и привремено, кључни је позитиван елемент који произилази из тешког радионичког рада, који ради у области трауме, посебно ратне трауме.</p> <p>Додатна предност овде је историјско питање које пружа могућност размене искустава и културних ресурса. Брига о сећању на ратне догађаје, посебно на она тако историјски блиска, има двоструку предност.</p> <p>Прво: брига о памћењу и популаризација памћења ван граница Босне.</p> <p>Друго: развој вођа радионица који се морају носити са реалношћу трауме.</p>
<p>Закључци из имплементације (нпр. наиђени проблеми и научене лекције)</p>	<p>Потешкоће које могу настати приликом имплементације овог типа пројекта могу укључивати:</p> <p>Организација путовања у иностранство у земљу трауматизовану ратом.</p> <p>Припрема потенцијалних водитеља радионица о културном и историјском контексту.</p> <p>Обука потенцијалних вођа радионица за суочавање са ратном траумом.</p> <p>То не мења чињеницу да су овакве активности кључне за укључивање и ресоцијализацију група погођених траумом, што ће бар минимално минимизирати могућност да се сличне ситуације дешавају у будућности. Јер ово је борба за будућност.</p>

МЕРКУРИ – СТУДИЈА СЛУЧАЈА ПОЉСКЕ V

Истраживање случаја	
Наслов студије случаја	Отворени простор
Земља у којој је спроведена студија случаја	Пољска
Ко је био имплементатор студије случаја?	Хореа Тхеатре
Извор студије случаја: (линк, веб страница итд.)	https://www.chorea.com.pl/pl/projekti/teren-otvarti/
Циљна група активности	Група слепих и слабовидих омладинаца, као и младих плесача који раде локално.
Који је проблем решен предузетом радњом?	Оштећење вида, а самим тим и ниска моторичка покретљивост, може резултирати недостатком моторичких компетенција у областима као што су свакодневни живот у јавним просторима, уметнички рад, економски рад и самопоуздање.
Шта је био циљ предузете активности?	Развијање самосталности учесника радионице у области уметничке и привредне делатности.
Опис студије случаја укључујући коришћене методе	<p>Од марта до новембра 2016. године, позоришна група Хореа је водила теренске радионице на Универзитету ЈЛ Липског у Теремишки.</p> <p>Програм радионице обухватао је вежбе покрета намењене раду са слепим и слабовидим особама. Фокус је првенствено био на свести о телу и простору. У ту сврху коришћене су вежбе за унапређење моторичке координације и основних моторичких вештина. Током ових вежби, учесници су морали да се суоче са групом у којој су радили.</p> <p>Такође је омогућио развој у области комуникације и сарадње, што је кључно за особе са инвалидитетом.</p> <p>Водитељи су такође намеравали да суоче учеснике са самим собом. Захтевали су да изразе сопствено мишљење о вежби, што је резултирало побољшаним осећајем самопоуздања.</p>

	<p>Захтјеви су требали бити велики изазов за учеснике. Суочавање са елементима који им свакодневно задају тешкоће требало је да ослободи залихе снаге учесника и индивидуалних карактера, скривених под маском страха.</p> <p>На крају пројекта група је припремила кратку демонстрацију свог рада, која је користила најважније вежбе у виду једноставне сценске адаптације.</p>
<p>Опис позитивних ефеката/резултата активности</p>	<p>Јачање друштвених, економских и уметничких компетенција. Побољшање квалитета телесних моторичких способности и отварање могућности преузимања нових изазова.</p> <p>Суочавање са публиком током демонстрације рада: суочавање са тремом и одржавање фокуса.</p>
<p>Закључци из имплементације (нпр. наиђени проблеми и научене лекције)</p>	<p>Фокус треба да буде на предмету задатка, односно јачању компетенција. Ризик овог пројекта може бити демонстрација рада. У некој фази, уметничка ситуација може замаглити предмет задатка. Енергија и време се могу користити за побољшање квалитета емисије, а не за побољшање компетенције. Молимо обратите пажњу на ово.</p>

2. СТУДИЈЕ СЛУЧАЈА - МАЂАРСКА

МЕРКУРИ- МАЂАРСКА СТУДИЈА СЛУЧАЈА I

Истраживање случаја	
Наслов студије случаја	Излаз
Земља у којој је спроведена студија случаја	Мађарска, округ Ноград
Ко је био имплементатор студије случаја?	Центар за заштиту деце округа Ноград
Извор студије случаја: (линк, веб страница итд.)	http://vww.mgivk.hu/2018/indek.php/elerhetosegek
Циљна група активности	Деца између 12-18 година
Који је проблем решен предузетом радњом?	Општински центар за дечију заштиту са циљем препознавања и подстицања развоја талената деце и младих који живе на подручју општине и заштите деце на територији центра за дечију заштиту, њихову различиту обуку према њиховим могућностима, те пружање финансијске подршке за своје слободне активности. Да би остварили своје циљеве, покушавају да користе облике активности кроз које можемо чланове циљне групе учинити погодним и способним за успешну друштвену интеграцију, подстичући њихов ментални, духовни и физички развој.
Шта је био циљ предузете активности?	У пролеће 2018. године започели су драмске часове самосвести за децу у домовима за становање. На две локације, у Салготарјану и Сзатоку, једном месечно проводе два сата заједно са младима од 12 до 18 година. У протеклом периоду група се доста оформила, научили су да говоре „један језик“. Током савладаних игара до изражаја су долазиле вежбе успостављања и одржавања контакта и концентрације.
Опис студије случаја укључујући коришћене методе	Током сесија самосвести, драмска представа као метода помогла је њиховом раду. Деца и млади који живе у домовима више су изложени факторима ризика (дрого, пушење, алкохол, итд.), изражавају мишљење, усуђују се да проговоре, лакше склапају пријатељства, могу рећи НЕ ситуацијама које представљају опасност за њих. Драмска педагогија је веома корисно средство за постизање ових циљева. Драмска педагогија је ликовно-педагошка активност, током

	<p>које васпитава дете кроз континуирано заједништво уз помоћ система алата драме и позоришта.</p> <p>Област драмске педагогије протеже се од радости учења до радости изражавања. Користи дечју креативност и увид и преноси другачији начин размишљања. Будућност детета је изграђена на садашњости и дете мора заиста да се укључи у посматрање, евалуацију и истраживање МА. Дете се мора васпитавати тако да буде у хармонији. Нагласак се гради на дечјој машти, вештинама идентификације и емпатије, двострукој свести, вештини играња улога, склоности импровизацији и креативности. Замишљају образовање засновано на заједничкој игри са одраслима у заједници, у малим групама. Теже да дете постане хармонична личност која се креће код куће у свету.</p>
<p>Опис позитивних ефеката/резултата активности</p>	<p>У драмском образовању свако дете је постигло осећај успеха и налази радост у животу. Неопходно је јачати његову позитивну самоевалуацију, развијати аутономне тежње и стваралачке способности.</p> <p>Циљ им је био да створе пријатну групну атмосферу, у којој у почетку преовладава разиграност и опуштена атмосфера, а одржавањем тога постигли су рађање креативног става који израста из разиграности.</p>
<p>Закључци из имплементације (нпр. наиђени проблеми и научене лекције)</p>	<p>Драмска игра је учврстила формирање, јачање и функционисање односа; постало је могуће да маргинализована деца промене место у групи. То је помогло развоју осећаја за правду и развоју исправног метода управљања конфликтима.</p>

МЕРКУРИ - МАЂАРСКА СТУДИЈА СЛУЧАЈА II

Истраживање случаја	
Наслов студије случаја	Позориште, драма и искуствено учење
Земља у којој је спроведена студија случаја	Мађарска, централно-мађарски регион (укључујући 3 обданишта, 4 основне школе, 5 средњих школа)
Ко је био имплементатор студије случаја?	Удружење Отворени круг
Извор студије случаја: (линк, веб страница итд.)	https://niiottkor.hu/vekor/
Циљна група активности	Деца између 5-18 година
Који је проблем решен предузетом радњом?	Пројекат има за циљ подршку ваннаставном развоју знања и вештина и развоју компетенција ученика образовних институција региона Централне Мађарске применом методологије драмске педагогије.
Шта је био циљ предузете активности?	Ученици партнерских институција учествују у едукативним позоришним представама и сесијама драмске педагогије у циљу јачања искуственог учења. Интерактивна предавања и сесије развијају самоспознају и вршњачко знање учесника, као и вештине сарадње и одговорности на игрив начин, кроз људске приче.
Опис студије случаја укључујући коришћене методе	<p>Учесници су на сесији могли да се упознају са могућностима примене вежби за развијање вештина, основама драмске методике, стратегијама и техникама наставе драме, стекли основна знања из глуме (позоришна драматургија), научили и увежбавали најважнији начини и средства прилагођавања и вођења драмске наставе.</p> <p>Поред излагања и објашњења наставника, важну улогу у учењу наведеног имало је и гледање драмских часова (на филму), као и сопствено искуство ученика и активно учешће у практичним задацима.</p> <p>У погледу оцењивања, сматрају важним да се рад ученика третира са повратном спрегом без вредности, тако да наставник није користио метод добрих/лоших одговора, похвале или одбијања, већ повратне информације које подстичу на даље истраживање и размишљање.</p>

<p>Опис позитивних ефеката/резултата активности</p>	<p>Омогућити наставницима да ослобађајућу и доживљајну моћ игре ставе у службу васпитања и образовања, и обрадом драмских игара, прича и ситуација помогну интеграцију ученика у неповољном положају/ромских категорија, као и развој инклузивног став деце која нису у неповољном положају. Наш циљ је био да након завршене активности наставници буду у стању да предузму ефикасне кораке у обликовању личности деце и ученика користећи инструменте драме, подстичући своје ученике на сарадњу и једни на другима надограђујући механизме мишљења и поступак.</p>
<p>Закључци из имплементације (нпр. наиђени проблеми и научене лекције)</p>	<p>Интеграција захтева методе које могу да расветле наше лоше навике и да нас учине отвореним за прихватање других људи и сарадњу са њима. На нашој сесији драмске педагогије, наставници су добили сет алата који су им олакшали комуникацију са ученицима и олакшали деци да граде међусобне односе. Током драмских игара могло би се открити много важније информације о личности ученика и за наставника и за вршњаке него у традиционалној учионици. Уз помоћ драме стекли смо нова, важна сазнања једни о другима, чиме се лакше ослобађамо својих предрасуда.</p>

МЕРКУРИ- МАЂАРСКА СТУДИЈА СЛУЧАЈА III

Истраживање случаја	
Наслов студије случаја	Хова леттел цсонакос? (Где си отишао лађару?)
Земља у којој је спроведена студија случаја	Мађарска, Кечкемет
Ко је био имплементатор студије случаја?	Глумачка радионица Кечкемет и Фоник Спортско-плесни клуб за младе
Извор студије случаја: (линк, веб страница итд.)	https://hiros.hu/tobb-mint-500-gierekhez-jutott-el-a-hova-lettel-csonakos-dramaeloadas/
Циљна група активности	Студенти између 16-19 година
Који је проблем решен предузетом радњом?	Много је напетости и стреса међу данашњим младима, а представа то покушава да реши обилазећи једно по једно важно питање.
Шта је био циљ предузете активности?	Средњошколци су ове године дошли до изражаја, за њих су организоване разне сесије како би у оквиру једне презентације пронашли одговоре на што више питања самоспознаје. Сесија је заснована на позоришној игри, у чијем средишту је процес љубави и одлучивања.
Опис студије случаја укључујући коришћене методе	<p>Представа Кецскемет Сзињатсзо Мухели Иоунг Морбид Стаге под називом „Где си ишао чамац“ у потпуности одражава сурову стварност данашњег света, али све то представља на много пријатељскији начин, уткана у причу о свету бајке.</p> <p>Ово је практично драма Шандора Вереса под насловом Тхе Боатман он тхе Моон. Прича им је била важна са становишта да су покривали питања поверења која се крију у свакодневним људским односима, поверења између младих и одраслих или поверења између мушкараца и жена. То су покушали да обрађују најпре драмским средствима, а затим, током сценске продукције, да формулишу реченице и поруке које се даље могу рашчланити и заправо покренути још више питања, мотивишући младе да о томе причају.</p> <p>Драма Сандор Веорес-а Боатман он тхе Моон је школски програм и значајно савремено дело националног основног наставног плана и програма. Након представе, публика је такође била</p>

	<p>укључена у обраду онога што је видела током искуствених радионица. Искуства су обрађена заједно са искуственим позоришним алатима, издвајајући фразе и поруке изговорене током сценске продукције.</p>
<p>Опис позитивних ефеката/резултата активности</p>	<p>Као резултат рада, млади су често приступали датом проблему из сасвим другог угла.</p> <p>Та питања, овде сада љубав и поверење, које млади људи сматрају важним и узбудљивим, могу се савршено применити на драму Шандора Вереса, који су успели да организују представу тако да она представљају окосницу целе ствари. Деца су остварила велики напредак у самосвести и успела су да решавају проблеме уз помоћ сесија које утичу на њихов свакодневни живот.</p>
<p>Закључци из имплементације (нпр. наиђени проблеми и научене лекције)</p>	<p>Организатори су радили са укупно три групе током 29 сесија: Гимназија Катона Јозеф, Дом омладине и група Средње стручне школе Када Елек. Иста сесија је обављена са све три групе, па су и они имали прилику да упореде резултате.</p> <p>Током сесија, поред презентације перформанса, најчешће су се играле игре самопоуздања и вршњачког знања и поверења, захваљујући којима су млади све отвореније комуницирали једни са другима. Стога је вредно имати овакве и сличне драмске представе. 29 сесија је било веома корисно и успешно, а млади се радују наставку.</p>

МЕРКУРИ - МАЂАРСКА СТУДИЈА СЛУЧАЈА IV

Истраживање случаја	
Наслов студије случаја	ИГРАЊЕ БЕЗ ГРАНИЦА
Земља у којој је спроведена студија случаја	Мађарска, Балатонмариафурдо
Ко је био имплементатор студије случаја?	Удружење за педагогију и јавну културу Монтажа
Извор студије случаја: (линк, веб страница итд.)	https://www.montazsegiesulet.hu/blog/hatartalan-szinjatek
Циљна група активности	Студенти између 13-20 година
Који је проблем решен предузетом радњом?	Њихов примарни задатак је да допру до што већег броја студената како би учествовали у нашим програмима као културни сарадници. Као део програма, обука и менторство им помажу да то постигну. Они желе да изграде друштвено предузеће које је предузето у оквиру пројекта на заједничкој бази знања цивилних и црквених организација које делују у региону, неформалних заједница, као и културних и образовних институција које такође делују овде. Студентима нуде интерактивне програме који су куриозитет са становишта самосвести, а који такође нуде публици интензивно искуство креативног учешћа.
Шта је био циљ предузете активности?	Примарни циљ нашег програма био је да учесници развију своје вештине извођачких уметности у оквиру интензивног рада на кампу, упознају се са функционисањем позоришног стваралаштва и доживе радост и узбуђење друштвеног креативног рада. На крају кампа представљају сопствени наступ у сценском простору који су замислили.
Опис студије случаја укључујући коришћене методе	Током година, добили су бројне повратне информације о популарности наших кампова. Глумци њихове деце враћају им се на часове и кампове и након уласка у средњу школу. Спроведена је прелиминарна анкета у форми циркуларног писма и Фацебоок поруке, која је показала превелику претплату и овде и у Трансилванији.

	<p>У програм нашег кампа укључили су 50 младих од 13 до 20 година. Апликација је направљена на онлајн интерфејсу креираном за ову сврху. Међу учесницима је било скоро једнаких процената дечака и девојчица. Очекивања од чланова циљне групе и критеријуми одабира: (1) најмање једна година искуства у радионици глуме; (2) на основу стручне повратне информације сматра се изузетно талентованим или перспективним у области дате уметности; (3) мотивација према програму.</p> <p>Избор је извршен на основу једногласне одлуке стручњака за селекцију, узимајући у обзир препоруке колега.</p> <p>Утицај на циљну групу показују резултати упитника о задовољству припремљеном на основу повратних информација апликаната (> 90%), као и избор из текстуалних повратних информација.</p> <p>Детаљи пронађени у извештајима такође доказују да је овај камп био сјајан догађај у свом најбољем издању "Играј без ограничења"!</p> <p>Ученици су уживали у сваком минуту програма кампа, показали су веома активно учешће у групним сесијама, сваки јутарњи тренинг имао је своју атмосферу, шарм и корист. Учесници су стекли много пријатеља, схватили колико је глума добра и то им је помогло да упознају себе.</p>
<p>Опис позитивних ефеката/резултата активности</p>	<p>Камп је позитивно деловао на учеснике, амбијент је био прелеп. Програми су били добро организовани, одлично су се провели, како на преподневним тренинзима, тако и на поподневним радионицама. И наставници су били стрпљиви, захваљујући богатом искуству које су стицали годинама. Учесници су током кампа научили много нових ствари које могу користити у животу.</p>
<p>Закључци из имплементације (нпр. наиђени проблеми и научене лекције)</p>	<p>Један од главних изазова био је да је за релативно кратко време било потребно створити радну заједницу и остварити однос поверења између предавача и студената и између студената и студената који се међусобно не познају. Немири који су из тога произашли могли би се одлично решити вежбама позоришта покрета и убедити учеснике да се релативно брзо отворе, уживају у креативном процесу и стекну нова пријатељства.</p>

МЕРКУРИ- МАЂАРСКА СТУДИЈА СЛУЧАЈА V.

Истраживање случаја	
Наслов студије случаја	Позоришно образовање за активну демократију
Земља у којој је спроведена студија случаја	Мађарска, Будимпешта
Ко је био имплементатор студије случаја?	Округли сто Позоришни едукативни центар
Извор студије случаја: (линк, веб страница итд.)	https://kerekasztalszinhaz.hu
Циљна група активности	Ученици основне и средње школе (три одвојене старосне групе)
Који је проблем решен предузетом радњом?	Основни циљ пројекта Позоришно образовање за активну демократију је да заједно са младима из маргинализованих и мањинских група испита концепте везане за демократско друштвено функционисање и друштвено одговорно размишљање у оквиру активности позоришног образовања, као што су слобода, идентитет, одговорност и агресија. .
Шта је био циљ предузете активности?	Уверени су да се у Мађарској и у околним земљама може само развити демократски дијалог који се тиче стварних питања, да се онда можемо надати да ћемо живети у здравијем друштву, ако најважнија питања нашег друштва почнемо да испитујемо од малих ногу са образовним и уметничке форме у школи и ван ње.
Опис студије случаја укључујући коришћене методе	<p>Креирање и гостовање три програма позоришног образовања за различите старосне групе, испитујући различите основне демократске концепте, за угрожене заједнице.</p> <p>Креирајте и објавите пропратне материјале за подршку даљем раду. Обука наставника и стручњака за позоришно образовање за одрживост пројекта. Објавите радове маргинализоване омладине у штампи и на интернету.</p> <p>Спровођење истраживања за квалитативно мерење резултата пројекта. Организација изложбе која представља пројекат и рад младих.</p> <p>Реализацију пројекта и објављивање ове публикације омогућио је Фонд за демократију Уједињених нација. Креирање програма позоришног образовања који учествују у пројекту подржали су Позоришни колеџ Националног фонда за културу, Канцеларија програма Ренесанса и Одбор за културу Скупштине митрополије.</p>

<p>Опис позитивних ефеката/резултата активности</p>	<p>Верују да су успели да остваре право партнерство са наставницима који учествују у пројекту, што нам омогућава да у будућности тражимо подршку једни од других како бисмо проширили могућности деце.</p> <p>Такође желе да поделе наше активности са представницима позоришне и наставничке професије. Овом циљу служе нашироко најављивани стручни дани, на којима представљамо професионалну позадину сесија. Сматрају да је наша дужност да подстичемо професионални дијалог око позоришног образовања.</p>
<p>Закључци из имплементације (нпр. наиђени проблеми и научене лекције)</p>	<p>Важан елемент пројекта је да се сесија позоришне едукације посматра не само као једнократни сусрет, већ и да постане полазна тачка процеса. У том циљу педагозима који прате одељење дају идеје и сугестије за наставак рада и припремају наставнике за њихову практичну имплементацију и прилагођавање различитим часовима у посебној сесији.</p> <p>Истраживање које се одвија у оквиру пројекта је важна прилика за учење за компанију. Истраживачи социологије који су планирали и спровели истраживање испитују у којој мери се остварују циљеви које сматрамо основом нашег педагошког и уметничког деловања.</p> <p>Сматрају да је важно да што више људи сазна шта млади са руба друштва мисле о питањима која су данас кључни проблеми живота наше заједнице, као и које проблеме виде око себе. Због тога би желели да своја мишљења континуирано објављују на интернету, а на крају пројекта организовањем интерактивне изложбе.</p>

3. СТУДИЈЕ СЛУЧАЈА – ЛИТВАНИЈА

Истраживање случаја	
Наслов студије случаја	“Магија позоришта”
Земља у којој је спроведена студија случаја	Литванија
Ко је био имплементатор студије случаја?	Реализатор студије случаја је Гинтаре Падвелскиене, која ради као наставница литванског језика и књижевности у Гимназији Витаутас Магнус у Тракају, Литванија. Гинтаре Падвелскиене је играла централну улогу у имплементацији студије случаја, посебно у контексту позоришног студија и његовог позитивног утицаја на студенте
Извор студије случаја: (линк, веб страница итд.)	https://www.svietimonaujienos.lt/projekto-teatro-magija-sekmes-history/
Циљна група активности	Циљна група су ученици узраста од 13 до 19 година. Пројекат је такође имао за циљ да укључи децу са посебним потребама и децу из социјално угрожених породица, пружајући им прилику да учествују и имају користи од циљева пројекта.
Који је проблем решен предузетом радњом?	<ul style="list-style-type: none"> - Недостатак активности које се фокусирају на индивидуалне вештине; - Повучено понашање; - Самопоуздање и самоизражавање; - Инклузивност.
Шта је био циљ предузете активности?	Имао је за циљ да побољша самоизражавање ученика, подстакне лични развој неговањем њихових индивидуалних способности и талената, изгради друштвене вештине укључујући тимски рад и толеранцију, створи инклузивно окружење за ученике са посебним потребама и откључа њихов креативни потенцијал.
Опис студије случаја укључујући коришћене методе	Студија случаја је укључивала оснивање позоришног студија и иницијативе за неформално образовање у Гимназији Витаутас Магнус у Тракају, Литванија. Коришћене методе укључивале су разговоре, дискусије, тренинг гласа и вежбе покрета на сцени како би се код ученика развило самоизражавање, тимски рад и самопоуздање. Поред тога, ученици су се бавили читањем и писањем позоришних комада као изазовном вежбом која развија вештине. Упркос томе што су неке активности због тренутних околности премештене у виртуелни простор, коришћење технологије, као што је МС Оффице 365, омогућило је даљинске дискусије и активности. Пројекат је такође укључивао интеракције са професионалцима, као што је Александрас Шпилевојумс, како би стекли увид у свет позоришта.

<p>Опис позитивних ефеката/резултата активности</p>	<p>Активност је произвела низ позитивних ефеката, укључујући побољшано самоизражавање и самопоуздање међу ученицима. Он је пружио конструктиван излаз за оне који су се раније бавили деструктивним понашањем и подстакао инклузивност укључивањем ученика са посебним потребама и оних из ризичних средина. Унапријеђене су вјештине тимског рада, толеранција и поштовање мишљења других, а ученици су открили и показали своје креативне таленте. Кулминација пројекта у продукцији представе истакла је колективна постигнућа ученика и учинила га успешним подухватом који је позитивно утицао на њихов лични и друштвени развој.</p>
<p>Закључци из имплементације (нпр. наиђени проблеми и научене лекције)</p>	<p>Показао је ефикасност решавања различитих потреба ученика, укључујући оне са посебним захтевима и из ризичних средина, наглашавајући важност инклузивности. Пројекат је успешно трансформисао повучено и деструктивно понашање у самоуверено и конструктивно самоизражавање, показујући потенцијал креативних излаза у управљању понашањем. Штавише, нагласио је значај сарадње, јер су позоришне активности промовисале тимски рад, толеранцију и поштовање, основне друштвене вештине за лични развој. Прилагођавање активности виртуелном простору показало је прилагодљивост технологије у учењу на даљину. Интеракције са професионалцима попут Александрас Шпилевојумс пружиле су вредне увиде и менторство, обогаћујући искуства ученика. У суштини, пројекат је открио трансформативну моћ неформалног образовања кроз позориште и истакао критичне факторе инклузивности, сарадње, прилагодљивости и менторства у подстицању личног и друштвеног развоја ученика.</p>

Истраживање случаја	
Наслов студије случаја	"Волети живот"
Земља у којој је спроведена студија случаја	Литванија
Ко је био имплементатор студије случаја?	Центар за онкопсихологију и комуникацију (ОПЦЦ)
Извор студије случаја: (линк, веб страница итд.)	https://vaistai.lt/Detalus-projekto-Milintis-givenima-aprasimas-1314.html
Циљна група активности	Циљну групу пројекта „Волети живот“ чине пацијенти оболели од рака, појединци који су се опоравили од рака и рођаци оболелих од рака, укључујући младе и децу у Литванији.
Који је проблем решен предузетом радњом?	<ul style="list-style-type: none"> - Емоционални и психолошки стрес; - Недостатак холистичке неге; - Ограничен приступ услугама подршке; - Подршка родбини.
Шта је био циљ предузете активности?	Циљ пројекта је био побољшање квалитета живота и психосоцијалног благостања оболелих од рака и њихових породица у Литванији.
Опис студије случаја укључујући коришћене методе	Овај пројекат користи методе као што су психолошко саветовање, уметничка терапија и групе за подршку за решавање емоционалног стреса, побољшање холистичке неге пацијената и задовољавање њихових специфичних потреба. Проширује услуге на различите градове, повећавајући доступност, и признаје утицај рака на рођаке, нудећи им и подршку. Кроз анкете и процене, пројекат мери ефикасност ових метода у побољшању квалитета живота и психосоцијалне адаптације оболелих од рака и њихових породица.
Опис позитивних ефеката/резултата активности	Ова активност је побољшала емоционално благостање пацијената оболелих од рака и њихових породица кроз психолошко саветовање и уметничку терапију, смањујући анксиозност и депресију. Холистички приступ нези пројекта бави се и емоционалним и физичким аспектима лечења рака, нудећи свеобухватнији систем подршке. Поред тога, проширење услуга на више градова и руралних подручја повећало је доступност, од користи ширем спектру појединаца погођених раком. Прилагођавајући подршку специфичним потребама, као што су самопоштовање и имиџ тела, пројекат обезбеђује ефикаснију помоћ. Штавише, групе за подршку рођацима признају њихову кључну улогу и обезбеђују вредне ресурсе. Ови резултати се процењују путем анкета и процена како би се ефикасно измерио утицај пројекта, обезбеђујући континуиране позитивне резултате.
Закључци из имплементације (нпр.	У закључку, пројекат „Волети живот“ успешно је решио кључне изазове са којима се суочавају оболели од рака и њихове

наиђени проблеми и научене лекције)	породице. Пружа прилагођену подршку кроз уметничку терапију и саветовање, препознајући важност адресирања специфичних потреба. Поред тога, пројекат је признао критичну улогу породице оснивањем група за подршку рођацима. Текуће мерење његовог утицаја путем анкета и процена омогућило је континуирано побољшање, обезбеђујући делотворност пројекта. Ширењем услуга на различите локације, укључујући рурална подручја, повећала је доступност кључној подршци.
-------------------------------------	--

Истраживање случаја	
Наслов студије случаја	„Пут до емоционалног исцељења“
Земља у којој је спроведена студија случаја	Литванија
Ко је био имплементатор студије случаја?	Министарство социјалног осигурања и рада Литваније, општина Шјауљај и колеџ Северне Литваније
Извор студије случаја: (линк, веб страница итд.)	https://slk.lt/emocinio-gijimo-kelias/
Циљна група активности	Циљна група пројекта су деца града Шјауљаја и округа Шјауљај, жртве насиља у породици (сведоци) и чланови њихових породица.
Који је проблем решен предузетом радњом?	Пројекат је имао за циљ да ублажи емоционални и психолошки утицај насиља у породици и индиректног насиља на децу (сведоке) у граду Шјауљају и округу Шјауљај. Ова деца су се суочавала са емоционалним стресом и потенцијалним дугорочним негативним ефектима на развој њихове личности и ментално здравље због изложености насиљу у блиском окружењу.
Шта је био циљ предузете активности?	Циљ активности био је да се пружи свеобухватна, дугорочна подршка деци узраста од 6 до 18 година која су била сведоци насиља у породици у граду Шјауљају и округу Шјауљај. Циљ је био да се помогне њиховом емоционалном лечењу, ублажи утицај трауме на ментално здравље и помогне њиховим породицама кроз различите услуге као што су терапија, саветовање и правни савет.
Опис студије случаја укључујући коришћене методе	Студија случаја укључује пружање свеобухватне подршке деци узраста од 6 до 18 година, која су била сведоци насиља у породици у граду Шјауљају и округу Шјауљај. Методе које се користе укључују групну уметничку (драмску) терапију, индивидуално и групно психолошко саветовање, услуге групног правног саветовања и групно саветовање за чланове породице. Ове методе имају за циљ да помогну деци да изразе своје емоције, емоционално излече и смање негативан утицај трауме на њихово ментално здравље. Истовремено, чланови породице

	добијају подршку и упутства да ефикасно заштите и помогну деци.
Опис позитивних ефеката/резултата активности	Активност је дала позитивне резултате, укључујући побољшано емоционално благостање и побољшано ментално здравље деце. Породице су постале више оснажене и опремљене да подрже и заштите погођену децу кроз групно саветовање и правне услуге. Приступ пружања индивидуалне пажње у оквиру групних поставки обезбедио је подршку прилагођену сваком учеснику. Креативне методе попут арт терапије омогућиле су безбедно изражавање емоција и олакшале излечење. Овај свеобухватни приступ подстакао је отпорност унутар заједнице, боље се суочавајући са изазовима насиља у породици.
Закључци из имплементације (нпр. наиђени проблеми и научене лекције)	Имплементација пројекта дала је вредне увиде и закључке. Она је истакла ефикасност креативних метода као што је уметничка (драмска) терапија у помагању деци да преброде емоционалне последице насиља у породици. Прилагођена подршка у оквиру групних поставки је нагласила важност адресирања јединствених потреба сваког детета. Оснаживање породица кроз групно саветовање и правне услуге показало се кључним у стварању заштитног окружења. Холистички приступ који комбинује терапију, саветовање и правно вођење био је кључан у суочавању са сложенешћу насиља у породици. Пројекат је допринео изградњи отпорније заједнице, наглашавајући потребу за сталном, дугорочном подршком. Заједнички напори између терапеута, саветника и правних стручњака били су кључни у понуди свеобухватног система подршке. Штавише, пројекат је бацио светло на значај напора за подизање свести и превенције у решавању основних узрока насиља у породици.

Истраживање случаја	
Наслов студије случаја	Музика и уметност као начин стварања интеркултуралног дијалога
Земља у којој је спроведена студија случаја	Литванија
Ко је био имплементатор студије случаја?	"Нерибота атеитис", такође познат као "Неограничена будућност"
Извор студије случаја: (линк, веб страница итд.)	https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2017-2-LT02-KA105-005354

Циљна група активности	Млади људи из земаља учесница (Литванија, Словачка, Турска, Кипар, Румунија, Бугарска) , посебно они који се суочавају са мањим могућностима, заједно са локалним заједницама и друштвом у целини.
Који је проблем решен предузетом радњом?	Дискомуникација између држава и нација, као и постојање стереотипа и митова о различитим нацијама. Такође је настојао да се позабави питањем да су локални људи против оних из различитих нација, посебно у контексту масовне миграције избеглица у то време.
Шта је био циљ предузете активности?	<ul style="list-style-type: none"> - Подстицати дугорочно позитиван однос према људима различитих нација и не плашити се комуникације и сарадње. - Негирати постојеће стереотипе и митове о различитим народима. - Да открију музику и уметност као средство за међусобну комуникацију. - Промовисати Еразмус+ програм и његове циљеве.
Опис студије случаја укључујући коришћене методе	Пројекат је обухватио омладинске размене, креативне радионице, културне презентације и интеркултуралне вечери како би се омогућила директна интеракција и културно размена међу 36 младих учесника из различитих земаља. За процену стечених компетенција коришћене су рефлексивне сесије и Иоутхпасс вредновање. Поред тога, догађаји за размену резултата у партнерским земљама имали су за циљ ширење резултата пројекта и подстицање међукултуралног дијалога, изазивање стереотипа и промовисање отворене комуникације. Ова свеобухватна методологија је успешно користила музику и уметност као средства за подстицање међукултуралног разумевања.
Опис позитивних ефеката/резултата активности	Пројекат размене младих „Музика и уметност као пут до интеркултуралног дијалога“ постигао је неколико позитивних резултата. То је значајно побољшало интеркултурално разумевање међу учесницима, развејало стереотипе и побољшало комуникацијске вештине. Утицај пројекта проширио се и на учеснике, подижући свест у локалним заједницама и подстичући толерантнији однос према људима из различитих културних средина. Успешно је промовисао Еразмус+ програм и његове циљеве, доприносећи широј мисији међународне сарадње и културне размене.
Закључци из имплементације (нпр. наиђени проблеми и научене лекције)	Имплементација пројекта омладинске размене „Музика и уметност као пут до интеркултуралног дијалога“ пружила је вредне увиде и поуке. Иако се успешно бавио интеркултуралним разумевањем и распршивањем стереотипа, наишли су на неке изазове, као што су језичке баријере и културне разлике међу учесницима. Међутим, ови изазови су били прилике за раст и учење, наглашавајући важност ефикасних комуникацијских стратегија и интеркултуралне осетљивости. Све у свему, пројекат је нагласио трансформативну моћ музике и уметности у промовисању међукултуралног дијалога и понудио вредне лекције у неговању толеранције, сарадње и међусобног поштовања међу младим људима из различитих средина.

Истраживање случаја	
Наслов студије случаја	„Повећање приступа инклузивној уметности и социјалним услугама у планинским селима Грузије“
Земља у којој је спроведена студија случаја	Грузија
Ко је био имплементатор студије случаја?	„Млади за друштвену једнакост“, у сарадњи уз подршку пројекта АЦЦЕСС Института за управљање Исток-Запад (ЕВМИ) и финансирање од стране Америчке агенције за међународни развој (УСАИД).
Извор студије случаја: (линк, веб страница итд.)	https://tia.ge/176030-saqartvelos-magalmtian-soflebshi-inkluziur-xelovnebas-da-socialur-servisebze-xelmisawvdomoba-izrdeba.html
Циљна група активности	Појединци са инвалидитетом који живе у планинским селима Грузије, посебно у регионима Гурија, Самегрело, Картли, Тушети и Кхевсурети.
Који је проблем решен предузетом радњом?	Радња предузета у овој студији случаја бавила се критичним питањима у планинским селима Грузије, укључујући ограничен приступ инклузивној уметности, недостатак јавне свести о инвалидитету, изолацију деце са инвалидитетом и потребу за обученим особљем за инклузивне уметности. Увођењем инклузивних уметничких програма, пружањем подршке и обуком, пројекат је радио на унапређењу рехабилитације и интеграције особа са инвалидитетом у овим заједницама, подстичући већу инклузивност и свест.
Шта је био циљ предузете активности?	Циљ предузете активности био је увођење инклузивне уметности и подизање свести јавности о њој у планинским селима Грузије, посебно у регионима Гурија, Самегрело, Картли, Тушети и Кхевсурети. На тај начин, пројекат је имао за циљ да олакша рехабилитацију и интеграцију особа са инвалидитетом, посебно током изазова које представља пандемија ЦОВИД-19.
Опис студије случаја укључујући коришћене методе	Ова студија случаја, „Повећање приступа инклузивној уметности и социјалним услугама у планинским селима у Џорџији,“ користила је вишеструки приступ за решавање рехабилитације и интеграције особа са инвалидитетом. Методе су укључивале обуку наставника у терапијским дисциплинама као што су драмска терапија, плес и музичка терапија, заједно са инклузивним образовањем. Спроведене су психолошке процене, индивидуални планови и консултације за родитеље деце са инвалидитетом. Поред тога, 60 деце са сметњама у развоју активно је учествовало у онлајн инклузивним уметничким терапијама. Ове стратегије су имале за циљ да оспособе квалификовано особље, интегришу кориснике са

	инвалидитетом у друштво и на крају креирају свеобухватан водич за инклузивне наставне методе, под називом „Уметност за интеграцију“, како би се промовисала инклузивност и свест у планинским заједницама Грузије.
Опис позитивних ефеката/резултата активности	Ова активност је донела низ позитивних резултата, посебно повећање видљивости услуга за особе са инвалидитетом у планинским селима Грузије и интеграцију 60 корисника у друштво, чиме је побољшано њихово опште благостање. Обуком 15 наставника у терапијским дисциплинама и креирањем водича „Уметност за интеграцију“, пројекат је поставио основу за континуирану подршку и инклузивне наставне методе. Овај свеобухватни приступ не само да је оснажио појединце са инвалидитетом, већ је подстакao инклузивније и саосећајније друштво у циљаним регионима, наглашавајући хвале вредан допринос пројекта рехабилитацији, интеграцији и подизању свести ове угрожене популације.
Закључци из имплементације (нпр. наиђени проблеми и научене лекције)	Имплементација овог пројекта за повећање приступа инклузивној уметности и социјалним услугама у планинским селима Грузије показала је важност холистичких приступа за решавање изазова са којима се суочавају појединци са инвалидитетом. Иако је пројекат постигао запажене успехе, такође је наишао на неке изазове, укључујући логистичке проблеме у пружању онлајн терапија и потенцијалне препреке у подизању свести јавности. Међутим, наглашава се значај заједничких напора који укључују невладине организације попут „Млади за друштвену једнакост“ и екстерну подршку пројекта АЦЦЕСС Института за управљање Исток-Запад (ЕВМИ) и УСАИД-а. Научене лекције наглашавају потребу за сталним ангажовањем заједнице, прилагодљивошћу у пружању услуга и континуираним залагањем за инклузивне програме, на крају јачајући трајну посвећеност потребну за стварање истински инклузивних и подржавајућих заједница за појединце са инвалидитетом.

4. СТУДИЈЕ СЛУЧАЈА – СРБИЈА

Студија случаја – 1 (СРБИЈА)	
Наслов студије случаја	„Арт терапевтске радионице за децу”
Земља у којој је спроведена студија случаја	Србија
Ко је био имплементатор студије случаја?	<p>Реализатор студије случаја је Татјана Трајковић.</p> <p>Татјана Трајковић је самостална уметница и саветница специјализована за интегративну арт терапију и психодраму. Она игра централну улогу у вођењу уметничких терапијских радионица за децу. Арт терапија је психотерапеутски приступ који користи технике уметничког изражавања како би олакшао емоционално и психолошко исцељење и лични развој.</p> <p>Као саветник и арт терапеут, Татјана Трајковић вероватно поседује потребне квалификације и искуство за рад са децом и појединцима који траже терапеутску подршку кроз уметност. Њена улога би укључивала вођење и фацитирање сесија арт терапије, помажући учесницима да изразе своја осећања, превазиђу изазове и користе уметничко изражавање као средство за самооткривање и исцељење. Њена стручност у уметничкој терапији и психодрами доприноси позитивним исходима студије случаја, како је описано у датом тексту.</p>
Извор студије случаја: (линк, веб страница итд.)	https://arteljecentar.com/art-terapeutske-radionice-za-decu-i-roditelje/
Циљна група активности	<p>Циљна група за студију случаја "Арт Терапеутске Радионице За Децу" су деца, типично у распону од 6 до 18 година. Иако одређени узраст није експлицитно поменут у датом тексту, студија случаја се односи на децу која су искусила изазове и трауме.</p> <p>Имајући у виду контекст који је дат у студији случаја, разумно је претпоставити да су радионице арт терапије дизајниране да прихвате широк спектар деце, од млађе деце у основној школи до тинејџера у средњој школи. Ове радионице могу бити прилагођене индивидуалним потребама и развојним фазама деце у овој старосној групи.</p> <p>Циљ радионица арт терапије је да обезбеде окружење подршке деци да се изразе, изграде самопоуздање и позабаве разним проблемима и изазовима са којима се могу суочити. Приступ се може прилагодити емоционалним и развојним потребама деце овог узраста.</p>

<p>Који је проблем решен предузетом радњом?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Недостатак активности које се фокусирају на индивидуалне вештине: Деца можда немају прилике да се укључе у активности које промовишу развој њихових индивидуалних вештина, самоизражавања и креативности. 2. Повучено понашање: Нека деца могу показати повучено понашање, што може бити одговор на трауму или потешкоће у преношењу својих осећања и искустава. 3. Самопоуздање и самоизражавање: Деца, посебно она која су се суочила са изазовима или трауматским искуствима, могу се борити са самопоуздањем и имати потешкоћа да ефикасно изразе своје мисли и емоције. 4. Инклузивност: Можда постоји недостатак инклузивног окружења или програма за децу са посебним потребама или децу из социјално ризичних средина. Ова деца можда немају исте могућности за лични и креативни развој као друга. <p>Предузета акција, која укључује радионице арт терапије, усмерена је на решавање ових проблема. Арт терапијске радионице пружају простор где деца могу да се креативно изразе, развију самопоуздање, унапреде своје комуникационе вештине и учествују у инклузивним активностима. Циљ је помоћи деци да превазиђу ове изазове и унапреде свој лични и друштвени развој.</p>
<p>Шта је био циљ предузете активности?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Побољшање самоизражавања: Примарни циљ је да се побољша дечје самоизражавање. Активност настоји да деци пружи сигуран и креативан излаз да изразе своје мисли, емоције и искуства, посебно у случајевима када су се можда суочила са изазовима или траумама. 2. Негујте лични развој: Активност има за циљ да подстакне лични развој деце која учествују. Бавећи се уметничким изражавањем, деца могу да развију дубље разумевање себе и својих осећања, доприносећи личном расту. 3. Изградите друштвене вештине: Активност је осмишљена да помогне деци да изграде основне друштвене вештине, као што су тимски рад, сарадња и комуникација. Кроз групну уметничку терапију деца могу да науче да комуницирају са својим вршњацима на подржавајући и конструктиван начин. 4. Створите инклузивно окружење: Програм наглашава инклузивност. Дизајниран је да деци са посебним потребама или онима из социјално ризичних средина

	<p>пружи прилику да учествују и имају користи од циљева пројекта, стварајући инклузивно окружење.</p> <p>5. Откључај креативни потенцијал: Активност има за циљ да откључа и покаже креативни потенцијал деце. Кроз уметничку терапију деца могу да открију и развију своје уметничке таленте, подижући своје самопоштовање и самосвест.</p> <p>Уопштено говорећи, циљ предузете активности је да се арт терапија користи као терапеутско и развојно средство за помоћ деци да се изразе, да се суоче са личним изазовима и изграде основне животне вештине уз стварање инклузивног и подстицајног окружења за њихов раст и добробит.</p>
Опис студије случаја укључујући коришћене методе	<p>Студија случаја је укључивала успостављање радионица арт терапије за децу, користећи различите креативне методе како би им се помогло да се изразе и да одговоре на личне изазове. Методе које су коришћене на радионицама укључивале су сликарство, цртање, вајање и друге уметничке изразе. Кроз вођене разговоре, дискусије, тренинг гласа и вежбе покрета на сцени, деца су подстицана да развију самоизражавање, тимски рад и самопоуздање. Поред тога, деца су се бавила читањем и писањем представа, јачајући своје вештине и самопоуздање. Употреба технологије, као што је МС Оффице 365, олакшала је даљинске дискусије и активности. Пројекат је такође укључивао интеракције са позоришним професионалцима, пружајући вредан увид у свет позоришта. Ове различите методе су имале за циљ да оснаже децу да изразе своје емоције, развију виталне животне вештине и пронађу креативне излазе за своја искуства.</p>
Опис позитивних ефеката/резултата активности	<p>Активност је дала низ позитивних ефеката и резултата за децу која су учествовала у ликовно-терапијским радионицама:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Побољшано самоизражавање: Деца су демонстрирала побољшано самоизражавање кроз уметност. Били су у стању да ефикасно пренесу своје мисли и емоције, чак иу случајевима када су се раније мучили да се изразе. 2. Повећано самопоуздање: Активност је подигла самопоуздање деце. Како су се бавили креативним изражавањем и добијали позитивне повратне информације, развили су јачи осећај самопоуздања. 3. Трансформација понашања: Деца која су раније показивала повучено или деструктивно понашање доживела су трансформацију. Своју енергију су усмерили

	<p>у конструктивно самоизражавање и креативне активности, подстичући позитивно понашање.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Инклузивност: Радионице су успешно створиле инклузивно окружење. Деца са посебним потребама и она из социјално ризичних средина имала су прилику да учествују и имају користи од циљева програма, доприносећи инклузивнијем друштву. 5. Тимски рад и толеранција: Групна поставка радионица арт терапије унапредила је тимски рад и толеранцију деце. Научили су да сарађују са вршњацима и поштују туђа мишљења, развијајући основне друштвене вештине. 6. Откривање креативних талената: Радионице су омогућиле деци да открију и покажу своје креативне таленте. Многа деца су открила да су се истакла у уметничком изражавању, уливајући осећај поноса и достигнућа. 7. Кулминација у представи: Пројекат је кулминирао продукцијом представе. Ово колективно достигнуће је нагласило напредак који су деца остварила, показујући њихов лични и друштвени развој. <p>Позитивни ефекти активности истакли су моћ уметничке терапије у решавању различитих изазова са којима се деца суочавају, омогућавајући им да се изразе, развију кључне животне вештине и пронађу конструктивне и креативне излазе за своја искуства.</p>
<p>Закључци из имплементације (нпр. наиђени проблеми и научене лекције)</p>	<p>Закључци из реализације радионица арт терапије за децу укључују увид у изазове са којима се суочавају, научене лекције и укупан утицај програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ефикасност инклузивности: Имплементација је показала делотворност стварања инклузивног окружења. Деца са посебним потребама и они из социјално ризичних средина имала су користи од програма, наглашавајући важност инклузивности у таквим иницијативама. 2. Трансформативна моћ уметности: Програм је успешно трансформисао повучено и деструктивно понашање у самоуверено и конструктивно самоизражавање. Она је нагласила трансформативну моћ креативних излаза у управљању понашањем и решавању емоционалних изазова. 3. Важност сарадње: Радионице арт терапије су истакле значај сарадње. Активности које укључују тимски рад, толеранцију и поштовање мишљења других биле су од

	<p>суштинског значаја за подстицање личног и друштвеног развоја.</p> <p>4. Прилагодљивост технологији: Прилагођавање активности виртуелном простору показало је прилагодљивост технологије у учењу на даљину. Ова прилагодљивост је омогућила континуитет у пружању подршке и терапеутских могућности, чак иу тешким околностима.</p> <p>5. Вредност менторства: Интеракције са позоришним професионалцима пружиле су вредне увиде и менторство, обогаћујући дечија искуства. Овај аспект програма наглашава важност менторства у развоју младих.</p> <p>6. Терапијски потенцијал невербалног изражавања: Пројекат је подвукао терапеутски потенцијал невербалног изражавања кроз уметност. Понудио је средство комуникације које је било посебно ефикасно за децу којој је било тешко да се вербално изразе или која су имала интензивна искуства која је било тешко вербално пренети.</p> <p>У суштини, реализација радионица арт терапије донела је вредне лекције о предностима инклузивности, сарадње, технологије, менторства и терапеутског потенцијала невербалног изражавања. Ови закључци наглашавају трансформативну моћ неформалног образовања кроз уметничку терапију у подстицању личног и друштвеног развоја деце, укључујући и ону која се суочава са јединственим изазовима.</p>
--	--

Студија случаја – 2 (СРБИЈА)	
Наслов студије случаја	“Драмске радионице за децу” “Драмске радионице за децу”
Земља у којој је спроведена студија случаја	Србија
Ко је био имплементатор студије случаја?	АпсАрт Центар за позоришна истраживања, Београд, Србија
Извор студије случаја: (линк, веб страница итд.)	http://www.apsart.org/dramske-radionice/
Циљна група активности	Циљна група активности описане у студији случаја „Драмске радионице за децу“ су деца. Конкретно, студија случаја се фокусира на пружање драмских радионица за децу. Узраст деце која учествују у овим радионицама није експлицитно наведен у датом тексту, али се подразумева да су радионице намењене деци. Радионице имају за циљ да ангажују децу и подстакну их да буду активни ствараоци у својим животима, промовишући њихов лични развој и активно учешће у својим заједницама.
Који је проблем решен предузетом радњом?	<p>Радња предузета у студији случаја „Драмске радионице за децу“ решава следећи проблем:</p> <p>Повећана пасивност због технологије: Проблем је у томе што у времену када телевизија, рачунари, паметни телефони и друштвени медији све више доминирају временом и пажњом деце, они су у опасности да постану пасивни потрошачи садржаја, а не активни креатори својих живота. Ова пасивност може имати негативне ефекте на њихово физичко и ментално благостање.</p> <p>Акција има за циљ да се супротстави овом тренду и подстакне децу да буду активни учесници у својим животима и здрави доприносе својим заједницама. Препознаје да деца морају да превазиђу страх од грешке, да се упусте у спонтано истраживање, ослободе своју креативност и усвоје аналитички приступ различитим питањима, да би се развила у самоуверене, самосвесне и одговорне младе појединце који критички анализирају свет око себе. аспекте живота.</p> <p>У суштини, акција је вођена потребом да се деца оснаже да преузму контролу над својим животима, постану активни креатори и супротставе се потенцијалним негативним ефектима прекомерног пасивног ангажовања са технологијом и медијима.</p>
Шта је био циљ предузете активности?	Циљ предузете активности, описан у студији случаја „Драмске радионице за децу“, је да се деца оснаже да постану активне,

	<p>самосвесне и одговорне личности које критички мисле и стварају сопствени живот. Конкретно, циљеви активности укључују:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Превазилажење страха од грешака: Да помогне деци да превазиђу свој страх од грешака, подстичући их да прихвате процес учења и постану отпорнији у суочавању са изазовима. 2. Промовисање спонтаности и истраживања: Омогућити деци безбедно и подржавајуће окружење у коме могу да се укључе у спонтано истраживање, испробају нове ствари и открију сопствени потенцијал. 3. Ослобађање креативности: Откључавање и неговање креативног потенцијала деце, омогућавајући им да размишљају ван оквира и приступе проблемима у свом свакодневном животу са креативним начином размишљања. 4. Акција и аналитичко размишљање: Охрабрити децу да предузму акцију у свом животу и усвоје аналитички приступ различитим аспектима живота, подстичући осећај одговорности и проактивно ангажовање са својом околином. 5. Изградња личних и друштвених вештина: да се створи платформа за децу да истражују, уче и расту заједно. То је простор за покушаје и грешке, где се славе грешке, подстичу подршка и сарадња. 6. Истраживање озбиљних тема: Ангажовати децу у решавању озбиљних тема и дилема, увиђајући да ова питања нису искључиво за одрасле и да деца могу да науче да критички мисле и размишљају о њима. <p>Укратко, циљ активности је да подржи развој деце у заокружене личности које су самоуверене, способне за самоизражавање, отворене за истраживање и активно ангазоване у својим заједницама. Има за циљ да подстакне осећај личне одговорности и аналитички приступ животу уз слављење креативности и инклузивности.</p>
<p>Опис студије случаја укључујући коришћене методе</p>	<p>Студија случаја „Драмске радионице за децу“ се бави драмским радионицама за децу. Ове радионице користе јединствен приступ за укључивање деце у креативне и аналитичке процесе. Методе које се користе у овим радионицама су следеће:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лично приповедање: Уместо да уче напамет писане редове, деца се подстичу да поделе своје личне приче и искуства, промовишући самоизражавање. 2. Креативни развој карактера: Деца креирају сопствене ликове из своје маште, омогућавајући им да истраже своју креативност и развију јединствене личности. 3. Истраживање животних улога: Деца не само да глуме унапред дефинисане улоге, већ и истражују и изводе различите животне улоге са којима се могу сусрести у својој будућности, подстичући дубље разумевање себе и других. 4. Емпатија и разумевање: Ступањем у ципеле других и разумевањем различитих перспектива, деца уче да прихвате различитост и цене индивидуалност. 5. Озбиљне теме: Радионице се баве озбиљним темама и дилемама, омогућавајући деци да критички размишљају и да се баве сложеним темама, не ограничавајући се на одрасле. <p>Студија случаја приказује ове драмске радионице као платформу за децу да истражују, уче и расту. То је место где могу да буду спонтани, креативни и да предузму акцију. Грешке се прихватају као део процеса учења, а сарадња се слави. Све у свему, студија случаја показује како ове драмске радионице пружају јединствен и ефикасан приступ укључивању деце у креативно самооткривање и критичко размишљање.</p>
<p>Опис позитивних ефеката/резултата активности</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повећано самопоуздање: Деца доживљавају повећано самопоуздање док се баве креативним самоизражавањем, подстичући позитивну слику о себи. 2. Унапређена креативност: Учешће у драмским радионицама откључава и негује креативност, омогућавајући деци да размишљају иновативно и приступе проблемима са маштовитим решењима. 3. Побољшане комуникацијске вештине: Деца развијају боље комуникацијске вештине, вербалне и невербалне, које су неопходне за ефикасно изражавање мисли и емоција. 4. Критичко мишљење: Радионице подстичу децу на критичко размишљање о различитим животним темама, оснажујући их да приступе сложеним темама са аналитичким вештинама. 5. Емпатија и инклузивност: Истражујући различите перспективе и ступајући у ципеле других, деца развијају

	<p>емпатију, подстичући осећај инклузивности и поштовања различитости.</p> <p>6. Лични раст: Радионице подржавају лични раст тако што подстичу децу да превазиђу страх од грешака, постану спонтанији и преузму иницијативу у свом животу.</p> <p>7. Ангажовање у заједници: Деца се подстичу да постану активни учесници у својим заједницама, преузимајући улоге и одговорности које доприносе њиховом окружењу.</p> <p>8. Прослава грешака: Грешке се славе, стварајући позитивно окружење за учење где деца уче да је прављење грешака природан део раста.</p>
<p>Закључци из имплементације (нпр. најтежи проблеми и научене лекције)</p>	<p>1. Подстицање самопоуздања и креативности: Имплементација је успешно неговала дечје самопоуздање и креативност, демонстрирајући вредност креативних излаза за лични развој.</p> <p>2. Подстицање критичког мишљења: Радионице су подстакле критичко мишљење код деце, наглашавајући важност увођења сложених тема на начин који одговара узрасту.</p> <p>3. Промовисање инклузивности: Деца су прихватила инклузивност тако што су научила да цене различитост и поштују ставове других, промовишући осећај заједништва.</p> <p>4. Прихватање грешака: Радионице су славиле грешке као природни део процеса учења, подстичући децу да ризикују и превазиђу свој страх од неуспеха.</p> <p>5. Изазови са којима се сусрећемо: Спровођење оваквих активности може се суочити са изазовима у вези са ресурсима, временом и прилагођавањем садржаја за децу различитих старосних група и порекла.</p> <p>6. Потреба за континуираном подршком: Одржавање оваквих програма захтева сталну подршку, како у смислу ресурса тако и обуке за фасилитаторе како би се осигурало да позитиван утицај траје.</p> <p>7. Оснаживање деце: Радионице су се показале као ефикасан начин оснаживања деце да буду активни ствараоци у својим животима и заједници, наглашавајући да деца имају капацитет за самоизражавање, креативност и аналитичко размишљање.</p> <p>У закључку, реализација драмских радионица за децу показала је трансформативну моћ креативног ангажовања у подстицању</p>

	личног раста и укључивања заједнице. Научене лекције наглашавају важност наставка подршке и заговарања таквих активности у корист деце и њихових заједница.
--	---

Студија случаја – 3 (СРБИЈА)		
Наслов случаја	студије	“ЗимСКИ камп Копаоник 2023: Унапређење рехабилитације и ресоцијализације деце оболеле од малигнух болести”
Земља у којој је спроведена студија случаја		Србија
Ко је био имплементатор студије случаја?		НУРДОР - Национално удружење родитеља деце оболеле од рака, Београд, Србија
Извор студије случаја: (линк, веб страница итд.)		http://www.nurdor.org/ProjektiDetalji.aspx?url=zimski-kamp-kopaonik-2023-godine&kid=2
Циљна група активности		Циљна група активности „Зимски СКИ Камп Копаоник 2023“ су адолесценти узраста од 12 до 18 година који су завршили лечење од малигнух болести. Ови адолесценти су се борили са раком и у процесу су опоравка и рехабилитације након третмана. Пројекат има за циљ да им пружи подршку и терапеутска искуства у природном окружењу, помажући им да се реинтегришу у друштво, поново изграде своје самопоштовање и обнове наду у будућност након изазова лечења рака.
Који је проблем решен предузетом радњом?		<ol style="list-style-type: none"> Дуг и сложен третман: Деца оболела од рака пролазе кроз продужене и сложене режиме лечења, укључујући операције, хемотерапију и терапију зрачењем. Ови третмани су физички и психички захтевни, у неким случајевима трају и неколико година. Психолошке и физичке последице: Лечење рака често доводи до краткорочних и дугорочних психо-физичких последица по децу, што може ометати њихову рехабилитацију и ресоцијализацију. Ове последице могу укључивати компромитован имуни систем, изолацију, болне процедуре, губитак косе и промењен физички изглед. Социјална изолација и психолошки утицај: Хоспитализација и лечење деце резултирају социјалном изолацијом и психичким стресом. Они губе контакт са својим вршњачким групама, а страх од неизвесности исхода лечења је посебно изазован за адолесценце. Потреба за рехабилитацијом након третмана: Након завршетка лечења рака, деци је потребна адекватна психо-физичка рехабилитација како би се суочила са изазовима и последицама са којима се суочавају. Ова рехабилитација је

	<p>неопходна за побољшање укупног здравља, хематолошких параметара и психосоцијалног благостања.</p> <p>Акција предузета у оквиру овог пројекта има за циљ да ублажи ове проблеме пружањем адолесцентима искуство подршке и терапеутске рехабилитације у природном окружењу. Камп помаже у обнављању њиховог самопоштовања, јачању психосоцијалног благостања и обнављању њихове наде у будућност након изазова лечења рака.</p>
<p>Шта је био циљ предузете активности?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Рехабилитација: Понудити психофизичку рехабилитацију адолесцентима од 12 до 18 година који су били подвргнути лечењу рака. Ова рехабилитација је осмишљена да се бави физичким и психолошким последицама лечења рака и унапреди њихово опште здравље. 2. Ресоцијализација: Олакшати ресоцијализацију ових адолесцената, помажући им да се реинтегришу у друштво након њихове продужене хоспитализације и лечења рака. Пројекат има за циљ да смањи њихову социјалну изолацију и обнови везе са вршњацима. 3. Обновљено самопоштовање: Подстицати обнављање самопоштовања међу учесницима, који су можда искусили изазове као што су промене у физичком изгледу, изолација и психолошки утицај лечења рака. 4. Нада и самопоуздање: Да се овим адолесцентима пружи осећај наде и поверења у њихову будућност. Пројекат има за циљ да им помогне да превазиђу страх и неизвесност повезане са исходима лечења рака. 5. Физичко и психичко благостање: Побољшати свеукупно здравствено стање и хематолошке параметре учесника кроз пажљиво планиране физичке активности и психо-социјалну подршку. Циљ је допринети њиховом бржем и лакшем опоравку. <p>Укратко, примарни циљ активности „Зимски СКИ Камп Копаоник 2023“ је да подржи адолесценте на њиховом путу након третмана пружајући им подршку и терапеутско искуство кампа које промовише физичко и психичко благостање, ресоцијализацију, обнављање самопоуздања, поштовање и наду у будућност.</p>
<p>Опис студије случаја укључујући коришћене методе</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Рекреативна терапија: Учесници се баве пажљиво планираним физичким активностима, као што су скијање и авантуре на отвореном, како би побољшали своје физичко здравље и издржљивост. 2. Психолошке радионице: Камп укључује психолошке радионице које имају за циљ обнављање самопоштовања,

	<p>рјешавање психолошког утицаја рака и пружање учесницима алата за суочавање са својим искуствима.</p> <ol style="list-style-type: none"> Интеракција са вршњацима: Адолесценти су окружени вршњацима који су се суочили са сличним изазовима, смањујући социјалну изолацију и обезбеђујући окружење подршке за међусобно разумевање. Природа и на отвореном: Камп је смештен у природном окружењу, пружајући учесницима прилику да се повежу са природом, што може имати терапеутски ефекат. Индивидуализована подршка: Приступ рехабилитацији је прилагођен потребама сваког учесника, препознајући да је искуство сваког адолесцента са раком јединствено. <p>Комбинација физичких активности, психолошке подршке и вршњачке интеракције ствара окружење у којем се адолесценти могу опоравити и повратити наду и самопоуздање након лечења рака.</p>
<p>Опис позитивних ефеката/резултата активности</p>	<ol style="list-style-type: none"> Побољшано физичко здравље: Кроз пажљиво планиране физичке активности, учесници су искусили побољшано физичко здравље и издржљивост, доприносећи њиховом општем благостању. Психолошко благостање: Психолошке радионице су имале позитиван утицај на психолошку добробит учесника. Поново су изградили своје самопоштовање и стекли механизме суочавања са психолошким изазовима повезаним са лечењем рака. Ресоцијализација: Камп је олакшао ресоцијализацију окупљајући адолесценте који су се суочили са сличним изазовима. Ово је смањило њихову друштвену изолацију и помогло им да поново изграде везе са својим вршњачким групама. Обновљено самопоштовање: Учесници су искусили обновљено самопоштовање, што је посебно кључно за адолесценте који су се можда суочили са променама у физичком изгледу и емоционалним изазовима током лечења рака. Нада и самопоуздање: Камп је улио осећај наде и самопоуздања учесницима, помажући им да превазиђу страх и неизвесност у вези са исходом њиховог лечења рака. Подржавајуће окружење: Подржавајуће окружење кампа, како у смислу интеракције вршњака тако и у погледу

	<p>природног окружења, допринело је добробити и опоравку учесника.</p> <p>Све у свему, позитивни ефекти и резултати ове активности огледају се у побољшању физичког и психичког благостања, обновљеном самопоштовању и светлијој перспективи за адолесценте који су завршили лечење рака. Камп је обезбедио холистички приступ за подршку њиховом опоравку и ресоцијализацији.</p>
<p>Закључци из имплементације (нпр. наиђени проблеми и научене лекције)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Важност подршке након третмана: Пројекат наглашава критичну потребу за подршком и рехабилитацијом након третмана за адолесценте који су завршили третмане рака. Наглашава да је решавање физичких и психолошких последица лечења рака од суштинског значаја за њихово опште благостање. 2. Холистички приступ: Холистички приступ пројекта, који комбинује физичке активности, психолошке радионице и интеракцију са вршњацима, био је ефикасан у решавању различитих потреба учесника. Подвлачи важност разматрања целе особе приликом пружања подршке након третмана. 3. Смањење друштвене изолације: Стварањем окружења у којем учесници могу да комуницирају са својим вршњацима који су имали слична искуства, пројекат је успешно смањио социјалну изолацију. Ова лекција наглашава важност вршњачке подршке у процесу опоравка. 4. Прилагођена подршка: Пројекат препознаје да је искуство сваког адолесцента са раком јединствено и да подршка треба да буде индивидуализована. Научена лекција је значај прилагођавања приступа рехабилитацији како би се задовољиле специфичне потребе сваког учесника. 5. Обновљена нада и самопоуздање: Камп је показао да пружање могућности адолесцентима за угодне активности може обновити њихову наду и самопоуздање у будућност. Пројекат наглашава важност неговања позитивног погледа. 6. Природно окружење: Природно окружење кампа било је корисно за учеснике. Подвлачи терапеутске ефекте повезивања са природом и наглашава потенцијал природног окружења у рехабилитацији. <p>У закључку, пројекат „Зимски СКИ Камп Копаоник 2023“ показао је вредност подршке након третмана адолесцентима који су се суочили са раком. Његов холистички приступ, нагласак на вршњачкој подршци и индивидуализована брига довели су до позитивних резултата. Пројекат служи као модел за пружање свеобухватне подршке адолесцентима на њиховом путу након третмана,</p>

	доприносећи њиховом физичком и психичком благостању и обнављању њихове наде у будућност.
--	--

Co-funded by
the European Union

MSK:

ART+INN

Студија случаја – 4 (СРБИЈА)	
Наслов студије случаја	“Јединствени иновативни камп за децу”
Земља у којој је спроведена студија случаја	Србија
Ко је био имплементатор студије случаја?	ChildHub
Извор студије случаја: (линк, веб страница итд.)	https://childhub.org/en/child-protection-nevs/serbia-unikue-innovation-camp-children?language=en
Циљна група активности	<p>Деца и млади од 7 до 18 година. Овај програм је осмишљен да оснажи креативни потенцијал ове старосне групе и побољша њихову запошљивост кроз иновативне образовне програме. Посебно се брине за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ученици основних школа: Деца од 7 до 12 година која су уписана у основну школу. • Средњошколци: Адолесценти и тинејџери између 13 и 18 година који похађају средњу школу.
Који је проблем решен предузетом радњом?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Недостатак креативног и иновативног образовања: Традиционални образовни системи често дају приоритет учењу напамет и не пружају довољно могућности деци и младима да развију своје креативне и иновативне вештине. Ово може ометати њихову способност да се прилагоде будућим изазовима и приликама. 2. Запошљивост младих: Програм је препознао важност опремања младих вјештинама које побољшавају њихову запошљивост. Уводећи их у области као што су ИТ, СТЕАМ, образовање произвођача и креативно предузетништво, имао је за циљ да их припреми за будуће каријере и предузетничке подухвате. 3. Циркуларна економија и управљање отпадом: Програм се фокусирао на проблем циркуларне економије и управљања отпадом. Имао је за циљ да едукује учеснике о важности одрживих пракси и пружио им алате и знање за развој решења и мобилних апликација које се баве овим критичним питањима. 4. Дигитална писменост: У све дигиталнијем свету, дигитална писменост је неопходна за будући успех. Програм се бавио потребом да деца и млади људи постану вешти у дигиталним технологијама и програмирању кроз дизајн и програмирање мобилних апликација.

<p>Шта је био циљ предузете активности?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Оснажити креативни потенцијал: Примарни циљ је био да се оснажи креативни потенцијал деце и младих од 7 до 18 година. Програм је имао за циљ да негује њихову креативност, критичко размишљање и вештине решавања проблема. 2. Повећати запошљивост: Други кључни циљ је био побољшање запошљивости младих учесника. Пружајући образовање у областима као што су ИТ, СТЕАМ, образовање произвођача и креативно предузетништво, програм је имао за циљ да их опреми вештинама релевантним за будућу каријеру и предузетничке подухвате. 3. Интегришите иновативно образовање: Програм је имао за циљ да интегрише иновативне образовне приступе. Настојао је да превазиђе традиционалне методе подучавања и да укључи елементе ИТ, СТЕАМ-а и образовања произвођача како би укључио учеснике у практична искуства учења. 4. Обратити се кружној економији и управљању отпадом: Програм је имао посебан фокус на рјешавању проблема циркуларне економије и управљања отпадом. Учесници су имали задатак да осмисле и програмирају мобилну апликацију која ће допринети решењима у овој области, у складу са одрживим праксама. 5. Подстицање друштвених иновација: Друштвене иновације су биле још један циљ програма. Подстицао је учеснике да креативно размишљају о друштвеним и еколошким изазовима, промовишући иновативне приступе њиховом решавању. 6. Негујте предузетнички начин размишљања: Програм је имао за циљ да негује предузетнички начин размишљања међу младим учесницима. То их је подстакло да истраже креативно предузетништво и потенцијално развију сопствене пројекте или бизнисе.
<p>Опис студије случаја укључујући коришћене методе</p>	<p>Овај програм је имао за циљ да оснажи децу и младе од 7 до 18 година интеграцијом иновативних образовних метода. Користио је мултидисциплинарни приступ, укључујући ИТ, СТЕАМ (наука, технологија, уметност, метатематика), образовање креатора, друштвене иновације и креативно предузетништво. Учесници су учествовали у тронедељном интензивном едукативном програму где су научили да дизајнирају и програмирају мобилну апликацију која се бави изазовима циркуларне економије и управљања отпадом. Коришћене методе укључивале су практично учење,</p>

	<p>активности засноване на пројектима, развој дигиталних вештина и подстицање креативног решавања проблема. Студија случаја наглашава како иновативно образовање може оснажити младе, побољшати запошљивост и ријешити проблеме из стварног свијета.</p>
<p>Опис позитивних ефеката/резултата активности</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Унапређене креативне вештине: Учесници, укључујући децу и младе од 7 до 18 година, развили су и унапредили своје креативно размишљање, решавање проблема и иновативне вештине кроз ангажовање у мултидисциплинарним активностима. 2. Побољшана запошљивост: Програм је опремио учеснике вредним вештинама у ИТ, СТЕАМ-у, образовању за креаторе и креативном предузетништву, побољшавајући њихове изгледе за запошљавање за будуће каријере и предузетничке подухвате. 3. Одржива решења: Фокусирајући се на циркуларну економију и управљање отпадом, програм је подстакао учеснике да развију иновативне мобилне апликације које доприносе одрживим праксама и решавају изазове из стварног света. 4. Дигитална писменост: Учесници су стекли знање о дигиталним технологијама и програмирању, побољшавајући своју дигиталну писменост и припремајући их за све дигитализованије тржиште рада. 5. Међукултурна интеракција: Програм је подстакао међукултурну интеракцију и разумевање јер се учесници из различитих средина окупљају да сарађују и уче. 6. Друштвене иновације: Учесници су инспирисани да креативно размишљају о друштвеним и еколошким питањима, промовишући друштвене иновације и негујући осећај друштвене одговорности. 7. Предузетнички начин размишљања: Програм је неговао предузетнички начин размишљања међу младим учесницима, охрабрујући их да истражују креативно предузетништво и потенцијално развијају сопствене пројекте или бизнисе. 8. Холистичко образовање: Интегрисањем иновативних образовних метода, програм нуди холистичко искуство учења које превазилази традиционално учење, промовишући искуствено учење и развој вештина. 9. Позитиван утицај на заједнице: Решења која су развили учесници, као што су мобилне апликације које се баве

	<p>изазовима циркуларне економије, имају потенцијал да имају позитиван утицај на заједнице и животну средину.</p> <p>10. Оснаживање: Свеукупно, КИДХУБ програм је оснажио децу и младе људе да постану креативни решавачи проблема, опремљени вештинама и начином размишљања потребним за суочавање са изазовима у стварном свету и доприносе одрживијој и иновативнијој будућности.</p> <p>Ови позитивни ефекти и резултати истичу успех програма у постизању његових циљева оснаживања младих, повећања њихове запошљивости и подстицања иновативних и одрживих решења за хитна глобална питања.</p>
<p>Закључци из имплементације (нпр. наиђени проблеми и научене лекције)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Различите старосне групе: Управљање учесницима у распону од 7 до 18 година може представљати изазове због различитих нивоа когнитивног развоја и способности учења. Прилагођавање активности за прилагођавање овој разноликости је кључно. 2. Међудисциплинарно учење: Интегрисање ИТ, СТЕАМ-а, образовања произвођача и предузетништва у један програм може бити сложено, али нуди богате могућности учења. Пажљиво планирање и усклађивање активности су од суштинског значаја. 3. Алокација ресурса: Програм захтева ресурсе као што су опрема, материјали и обучени предавачи. Обезбеђивање адекватне алокације ресурса је од виталног значаја за успех таквих мултидисциплинарних иницијатива. 4. Фокус на одрживост: Решавање тема о кружној економији и управљању отпадом може захтевати дубоко разумевање питања животне средине. Од суштинског је значаја да се учесницима пружи свеобухватно основно знање. 5. Дигитална писменост: Подучавање дигиталних вештина и програмирања за учеснике различитог узраста може захтевати различите инструкције како би се ефикасно задовољиле индивидуалне потребе учења. 6. Ангажовање заједнице: Укључивање заједнице и локалних актера у програмске активности може побољшати утицај решења које су развили учесници и подстаћи подршку заједнице. 7. Евалуација и процена: Примена ефективних метода евалуације за мерење утицаја програма на креативне

	<p>вештине учесника, запошљивост и знање о одрживости је од суштинског значаја за унапређење програма.</p> <p>8. Инклузивност: Обезбеђивање инклузивности и приступачности за учеснике са различитим позадинама и способностима је кључно за пружање једнаких могућности за учење.</p> <p>9. Механизми повратних информација: Успостављање ефикасних механизма повратних информација од учесника, родитеља и васпитача може помоћи да се идентификују области за побољшање и да се побољша дизајн програма.</p> <p>10. Континуирано побољшање: Програм треба да остане прилагодљив и отворен за укључивање повратних информација и итеративних побољшања како би се задовољиле образовне потребе и циљеви који се развијају.</p> <p>У закључку, програм је показао потенцијал да оснажи младе, побољша запошљивост и подстакне иновативна и одржива решења. Међутим, суочавање са изазовима и наученим лекцијама је кључно за усавршавање и ширење сличних образовних иницијатива у будућности.</p>
--	--

Студија случаја – 5 (СРБИЈА)	
Наслов студије случаја	„Терапија песком – од решавања конфликта до развоја креативности“
Земља у којој је спроведена студија случаја	Србија
Ко је био имплементатор студије случаја?	Центар Занима
Извор студије случаја: (линк, веб страница итд.)	http://roditeljstvovogdoba.com/terapija-peskom-od-resavanja-konflikata-do-razvoja-kreativnosti/
Циљна група активности	<ol style="list-style-type: none"> Деца: Програми су намењени деци од 18 месеци и старијој. Ови програми имају за циљ да помогну деци у њиховом емоционалном развоју, когнитивним вештинама и емоционалној интелигенцији кроз креативну и терапеутску игру са песком. Адолесценти: Центар нуди програме за адолесценте који се баве њиховим јединственим развојним потребама и изазовима. Ови програми пружају могућности за емоционално изражавање, когнитивни развој и побољшану комуникацију. Одрасли: Метода Игра песком (енгл. Sand Play) није ограничена на децу и адолесценте. Доступан је и за одрасле, укључујући труднице. Програми за одрасле се фокусирају на опуштање, ослобађање од стреса и емоционално благостање, нудећи терапеутски приступ за решавање различитих животних изазова. Породице: Центар подстиче породично учешће, наглашавајући важност изградње поверења и разумевања унутар породице. Неки програми су дизајнирани да родитељи и деца учествују заједно, подстичући бољу комуникацију и емоционалну везу. <p>Укратко, активности Центра зАнима су усмерене на широк спектар појединаца, од веома мале деце до одраслих, са циљем промовисања емоционалног благостања, когнитивног развоја и побољшања комуникацијских вештина кроз терапеутско и креативно ангажовање са песком.</p>

<p>Који је проблем решен предузетом радњом?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Емоционални изазови: Многи појединци, укључујући децу, адолесценте и одрасле, суочавају се са емоционалним изазовима, као што су стрес, анксиозност, страх, бес и неразјашњене емоције. Ове емоције могу утицати на ментално здравље и опште благостање. 2. Потешкоће у комуникацији: Ефикасна комуникација је неопходна за здраве односе и лични раст. Неки појединци, посебно деца и адолесценти, могу да се боре са потешкоћама у комуникацији, укључујући изражавање својих осећања, потреба и забринутости. 3. Породична динамика: Породична динамика понекад може довести до неспоразума, сукоба и изазова у односима родитеља и деце. Изградња поверења и отворене комуникације унутар породице је кључна за хармонично породично окружење. 4. Когнитивни развој: Когнитивни развој, укључујући памћење, концентрацију, машту и вештине решавања проблема, је кључни аспект личног раста и академског успеха. Неким појединцима је можда потребна подршка у овим областима. 5. Стрес и траума: Стрес и трауматска искуства могу имати значајан утицај на емоционално благостање и ментално здравље. Проналажење здравих начина да се носите са стресом и процесном траумом је од суштинског значаја. 6. Креативност и изражавање: Подстицање креативности и обезбеђивање средстава за самоизражавање важно је за појединце свих узраста. Креативне активности могу бити терапеутске и помоћи појединцима да изразе своје мисли и емоције. 7. Емоционална интелигенција: Развијање емоционалне интелигенције, која укључује разумевање и управљање сопственим емоцијама и емпатију са другима, драгоцено је за лични и друштвени развој. <p>Акција Центра зАнима, која подразумева коришћење песка као терапеутског средства и пружање различитих програма за појединце и породице, усмерена је на решавање ових проблема. Нуди јединствен и креативан приступ промовисању емоционалног благостања, когнитивног развоја, ефикасне комуникације и побољшаних породичних односа. Кроз активности и терапију на бази песка, појединци могу пронаћи конструктивне начине да изразе емоције, да се носе са изазовима и подстакну лични раст.</p>
---	---

<p>Шта је био циљ предузете активности?</p>	<ol style="list-style-type: none"> Емоционални развој: Један од примарних циљева је да се олакша емоционални развој код појединаца различитих старосних група, укључујући децу, адолесценте и одрасле. Активност пружа терапеутски и креативни простор за учеснике да истраже и изразе своје емоције, укључујући стрес, анксиозност, страх, бес и неразјашњена осећања. На тај начин помаже појединцима да обрађују своје емоције на здрав начин, доприносећи емоционалном благостању. Побољшање комуникације: Активност има за циљ побољшање комуникацијских вештина, посебно код деце и адолесцената. Ефикасна комуникација је кључна за изградњу позитивних односа са вршњацима, члановима породице и широм заједницом. Укључујући се у активности засноване на песку и терапеутске сесије, учесници могу развити способност да ефикасније изразе своје мисли, осећања, потребе и бриге. Повезивање породице: Активност промовише породично повезивање и изградњу поверења. Подстичући породице да учествују заједно, подстиче отворену комуникацију, међусобно разумевање и емоционалну везу унутар породичних јединица. Ово доприноси складној породичној динамици и јача односе родитељ-дете. Когнитивни развој: Когнитивни развој, укључујући памћење, концентрацију, машту и вештине решавања проблема, је још један фокус активности. Учесници се баве активностима које стимулишу когнитивне процесе, помажући им да унапреде своје когнитивне способности и академски успех. Суочавање са стресом и траумом: Активност пружа терапеутско средство за суочавање са стресом и обраду трауматских искустава. Учесници могу да користе терапију на бази песка за изражавање и ослобађање задржаних емоција повезаних са стресом и траумом, подстичући емоционално исцељење и отпорност. Креативност и самоизражавање: Подстицање креативности и самоизражавања је суштински циљ. Креативне активности са песком омогућавају појединцима да се изразе, подстичући самооткривање и лични раст. Овај креативни излаз је терапеутски и оснажујући. Емоционална интелигенција: Развијање емоционалне интелигенције, укључујући разумевање и управљање сопственим емоцијама и емпатију са другима, је основни циљ. Учесници уче да управљају својим емоцијама и
---	--

	<p>повезују се са другима на емоционалном нивоу, доприносећи побољшању друштвених и личних односа.</p> <p>Укратко, предузета активност има за циљ да одговори на низ психолошких, емоционалних и друштвених потреба појединаца и породица. Користи терапеутска својства песка да обезбеди сигуран и креативан простор где учесници могу да раде на емоционалном развоју, комуникацијским вештинама, когнитивном расту, суочавању са стресом и траумом, креативности и емоционалној интелигенцији. Коначно, циљ је да се побољша благостање и лични раст учесника и подстичу здравији односи унутар породица и заједница.</p>
<p>Опис студије случаја укључујући коришћене методе</p>	<p>Ови програми су намењени појединцима различитих старосних група, укључујући децу, адолесценте и одрасле, као и породице. Студија случаја наглашава ефикасност терапије на бази песка у решавању емоционалних изазова, побољшању комуникацијских вештина, побољшању породичне динамике, промовисању когнитивног развоја и пружању креативног излаза за самоизражавање.</p> <p>Методе које се користе у студији случаја укључују:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Терапија на бази песка: Примарна метода укључује укључивање учесника у терапијске активности помоћу песка. Наменски простор са столом од песка и минијатурним играчкама користи се за стварање безбедног и креативног окружења. Учесници користе песак да изразе своје емоције, решавају конфликте и раде кроз личне изазове. 2. Учешће породице: Студија случаја наглашава важност укључивања породице у терапијски процес. Чланови породице, укључујући родитеље и децу, учествују заједно у неким програмима. Овај приступ негује поверење, отворену комуникацију и емоционалну везу унутар породице. 3. Индивидуалне и групне сесије: Терапија на бази песка се нуди у индивидуалним и групним сесијама, у зависности од потреба и преференција учесника. Индивидуалне сесије пружају персонализовану подршку, док групне сесије подстичу интеракцију са вршњацима и друштвени развој. 4. Повратне информације и праћење: Учесници добијају повратне информације и праћење од психолога или специјализованих стручњака након сваке сесије. Ове повратне информације помажу у праћењу напретка, побољшању комуникације унутар породице и адресирању индивидуалних емоционалних потреба.

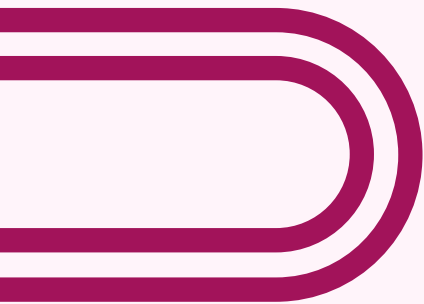
	<p>5. Активности когнитивног развоја: Програми укључују активности које стимулишу когнитивни развој, укључујући памћење, концентрацију, решавање проблема и машту. Ове активности доприносе побољшању когнитивних вештина и личном расту.</p> <p>6. Превладавање стреса и трауме: Терапија на бази песка служи као средство за суочавање са стресом и обраду трауматских искустава. Учесници могу да изразе и ослободе емоције повезане са стресом и траумом, олакшавајући емоционално исцељење.</p> <p>7. Креативност и самоизражавање: Терапијски приступ подстиче креативност и самоизражавање. Учесници користе песак да креирају визуелне представе својих мисли и емоција, промовишући самооткривање и оснаживање.</p> <p>8. Развој емоционалне интелигенције: Програми имају за циљ да развију емоционалну интелигенцију, помажући учесницима да разумеју и ефикасно управљају својим емоцијама. Ово побољшава међуљудске односе и емоционално благостање.</p> <p>Све у свему, студија случаја показује свестраност и ефикасност терапије на бази песка као холистичког приступа за решавање емоционалних, когнитивних и друштвених потреба у различитим старосним групама. Методе које се користе фокусирају се на побољшање емоционалног благостања, комуникацијских вештина и породичне динамике, на крају подстичући лични раст и здравије односе.</p>
<p>Опис позитивних ефеката/резултата активности</p>	<p>Активност Центра зАнима, који користи песак као терапеутско средство и нуди различите програме за појединце и породице, дала је неколико позитивних ефеката и резултата:</p> <p>1. Емоционално благостање: Учесници, укључујући децу, адолесценте и одрасле, искусили су побољшано емоционално благостање. Укључивање у терапију на бази песка омогућило им је да изразе и обрађују емоције, смањујући стрес, анксиозност и неразјашњена осећања.</p> <p>2. Побољшана комуникација: Комуникационе вештине, посебно код деце и адолесцената, показале су побољшање. Учесници су постали бољи у изражавању својих мисли, осећања, потреба и забринутости, што је довело до ефикасније комуникације са вршњацима, члановима породице и широм заједницом.</p> <p>3. Јачи породични односи: Ова активност је ојачала породичну динамику и односе. Чланови породице који</p>

	<p>учествују заједно пријавили су повећано поверење, отворену комуникацију и емоционалну повезаност унутар својих породица.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Когнитивни развој: Учесници су имали користи од активности когнитивног развоја, побољшавајући вештине као што су памћење, концентрација, решавање проблема и машта. Ова побољшања доприносе личном расту и академском успеху. 5. Суочавање са стресом и траумом: Терапијски приступ је помогао учесницима да се носе са стресом и процесуирају трауматска искуства. Пружа сигуран простор за емоционално изражавање и исцељење, што резултира повећаном емоционалном отпорношћу. 6. Креативност и самоизражавање: Подстицање креативности и самоизражавања је оснажило учеснике да креативно истражују своје мисли и емоције. Овај креативни излаз је промовисао самооткривање и лични раст. 7. Емоционална интелигенција: Учесници су развили емоционалну интелигенцију, омогућавајући им да боље разумеју и управљају својим емоцијама. То је довело до побољшања међуљудских односа и емоционалног благостања. 8. Позитивне повратне информације: Учесници добијају повратне информације и праћење од професионалаца након сваке сесије. Ове повратне информације помажу у праћењу напретка, побољшању комуникације и ефикасном решавању индивидуалних емоционалних потреба. 9. Холистички раст: Активност подстиче холистички лични раст адресирајући емоционалне, когнитивне и друштвене потребе. Учесници имају користи од свеобухватног приступа њиховом благостању и развоју. 10. Позитиван утицај на породице: Чланови породице који учествују заједно пријављују побољшану породичну динамику и дубље разумевање емоција и потреба једних других. Ово позитивно утиче на целокупно породично окружење. <p>Укратко, активност коју је спровео Центар зАнима показала је позитивне ефекте на емоционално благостање учесника, комуникацијске вештине, породичне односе, когнитивни развој и укупан лични раст. Пружа холистички приступ адресирању емоционалних и развојних потреба, што на крају доводи до побољшања благостања и здравијих односа унутар породица и заједница.</p>
--	--

<p>Закључци из имплементације (нпр. наиђени проблеми и научене лекције)</p>	<p>Закључци реализације активности Центра зАнима уз терапију песком откривају вредне увиде, укључујући изазове са којима се суочава и научене лекције:</p> <ol style="list-style-type: none"> Различите старосне групе: Управљање учесницима из различитих старосних група, укључујући децу, адолесценте и одрасле, захтева прилагођене приступе и технике. Различите старосне групе могу имати јединствене потребе и одговоре на терапију. Укљученост породице: Подстицање породичног учешћа је корисно за изградњу поверења и побољшање породичне динамике. Међутим, може бити изазовно ускладити распореде и одржавати доследно присуство породице. Индивидуалне наспрам групних сесија: Понуда и индивидуалних и групних сесија омогућава персонализовану подршку и интеракцију вршњака. Балансирање ова два формата захтева пажљиво планирање како би се задовољиле различите потребе учесника. Повратне информације и праћење: Пружање редовне повратне информације и праћење учесницима је од суштинског значаја за праћење напретка и адресирање индивидуалних емоционалних потреба. Одржавање ефикасних механизма повратних информација је кључно за континуирано побољшање. Расподела ресурса: Обезбеђивање приступа ресурсима као што су пешчани столови, играчке и обучени професионалци је од суштинског значаја за успех програма терапије на бази песка. Адекватна алокација ресурса је неопходна да би се задовољили захтеви учесника. Дугорочна посвећеност: Постизање значајних резултата може захтевати дугорочну посвећеност учесника. Иако се нека побољшања могу видети за неколико месеци, циљ је да терапијске методе постану трајни део живота појединаца. Прилагодљивост: Терапијски приступ треба да остане прилагодљив и отворен за укључивање повратних информација и побољшање. Флексибилност у дизајну програма и методама је од суштинског значаја за испуњавање потреба у развоју. Холистички приступ: Холистички приступ активности адресирању емоционалних, когнитивних и друштвених потреба био је успешан у промовисању благостања и личног
---	---

	<p>раста. Препознавање међусобне повезаности ових аспеката је кључно.</p> <p>9. Стрес и траума: Ефикасност терапије у помагању појединцима да се носе са стресом и процесном траумом наглашава њен потенцијал за решавање емоционалних изазова. Може послужити као драгоцену средство за емоционално исцељење.</p> <p>10. Комуникација и емоционална интелигенција: Побољшање комуникацијских вештина и емоционалне интелигенције је значајан исход терапије. Ове вештине доприносе здравијим односима и личном развоју.</p> <p>У закључку, имплементација програма терапије песком од стране Центра зАнима показала је позитивне резултате у решавању емоционалних и развојних потреба различитих старосних група. Иако постоје изазови, као што је управљање различитим старосним групама и координација породичног учешћа, ефикасност терапије у промовисању благостања и личног раста је очигледна. Континуирано прилагођавање и алокација ресурса су од суштинског значаја за одржавање и ширење сличних терапијских иницијатива у будућности.</p>
--	---

MERCURY

draMa thERapy to inCrease the entrepreneURial potential of Youth

Authors:

Milos Pavlovic (BAPUSS)

Joanna Szczecinska (MSK)

Egle Naureckyte (ART+INN)

Daniel Andras Biro (LATERNA MAGICA)

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Co-funded by
the European Union

MSK:

ART+INN

